

Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Aanleiding is de op verzoekⁱ van Tweede Kamerleden Eijssink (PvdA) en Hachchi (D66) gedane toezegging tot aanpassing van de Kaderwet dienstplicht en de Wet gewetensbezwaren militaire dienst zodat de dienstplicht ook voor vrouwen wordt opengesteld.

2. Wie zijn betrokken?

Het Ministerie van Algemene Zaken, het Ministerie van Defensie, de Nederlandse bevolking in de leeftijdscategorie van 17-35 jaar en hun sociale omgeving.

3. Wat is het probleem?

Bij het bereiken van een gelijkwaardige plaats in de samenleving dienen vrouwen niet alleen gelijke rechten, maar ook gelijke plichten te hebben. Dit wetsvoorstel past in dat streven.

4. Wat is het doel?

Het doel is het bevorderen van gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen en het vergroten van de slagingskans op het vinden van specialisten die de krijgsmacht bij beëindiging van de opkomstplicht nodig heeft. De strijdkrachten vormen een hoogwaardige, krachtige en flexibele krijgsmacht, bestaand uit professioneel opgeleide mannen en vrouwen. Gelet op de ontwikkeling in oorlogsvoering doet de krijgsmacht ook in de toekomst een beroep op schaars technisch, medisch en ICT-personeel. Bij een eventueel einde van de opschorting van de opkomstplicht behoeft de krijgsmacht meer personen die met name op die gebieden inzetbaar zijn. De invoering van de dienstplicht voor vrouwen leidt tot een grotere succeskans op inschakeling en werving voor de strijdkrachten van dienstplichtigen die op die gebieden geschoold zijn. Overigens is beëindiging van de opschorting van de opkomstplicht op dit moment niet aan de orde.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De Kaderwet dienstplicht en de Wet gewetensbezwaren militaire dienst kunnen alleen worden aangepast door de wetgever.

6. Wat is het beste instrument?

Aanpassing van de Kaderwet dienstplicht en de Wet gewetensbezwaren militaire dienst.

7. Wat zijn de gevolgen?

De opkomstplicht is per 1 mei 1997 opgeschort. Zolang de opkomstplicht is opgeschort, zijn de gevolgen van de wetswijziging beperkt. Zo zullen vrouwen die op of na inwerkingtreding van de wet de leeftijd van 17 jaar bereiken, net als mannen van die leeftijd een inschrijvingsbrief over de dienstplicht ontvangen. Ook zullen hun tegenwerpingen in behandeling worden genomen. Pas als de opschorting eindigt laten de maatschappelijke gevolgen zich gelden. Om te voorkomen dat de samenleving en Defensie worden ontwricht of overvallen door massale oproeping van de gehele bevolking in de leeftijd van 17 tot 35 jaar, wordt te zijner tijd, ingaande het einde van de opschorting, regelgeving opgesteld waarin staat welke groepen onder welke omstandigheden buiten de dienstplicht vallen.

ⁱ TK 2015-2016, Kamerstuk 34300-X nr. 67.